

חזן יוסף
199152

בן שמחה ועיוש

נולד ב- י"ט שבט תרצ"ב 27.1.1932

התגייס לצה"ל בדצמבר 1950

שרת בחטיבת גולני

נפל ב- ל' ניסן תשי"א 6.5.1951

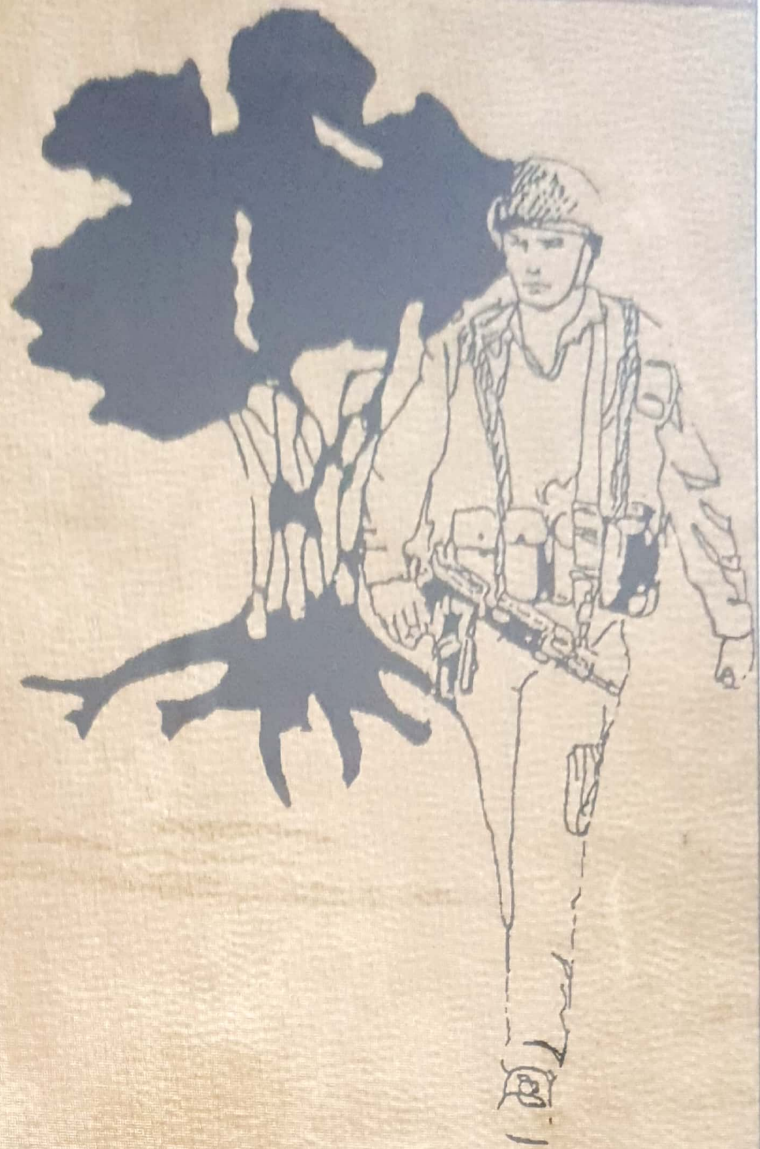
בקרוב על תל-מוטילה.

חזן יוסף,

בן עיוש ושמחה. נולד ביום י"ט בשבט תרצ"ב (27.1.1932) בקזבלנקה שבמרוקו. למד בבית-ספר יסודי של "אליאנס" בעיר-מולדתו. עבד כוכן בבית-מסחר. עלה לארץ בשנת 1950. חודש ימים לפני שגויס היה במשק עין-גב. גויס לצה"ל בדצמבר 1950. נפל בקרב בשטח-הירדן ליד הכנרת ביום ל' בניסן תשי"א (6.5.1951) והובא לקבורה בבית-הקברות הצבאי בעפולה. ביום כ"ד בסיון תשי"ב (17.6.1952) הועבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי שעל הר-הרצל בירושלים.

בעיות ישראל בשנות ה-50

העליה הגדולה לאחר הקמת המדינה

התופעה הבולטת בשלוש השנים שלאחר הקמת המדינה היא העליה ההמונית לארץ. במשך כשלוש שנים (יולי 1948 – אוגוסט 1951) הוכפל הישוב היהודי במדינה: מ-650,000 יהודים ל-1,300,000 ומעלה. פירוש הדבר, כי בכל חודש הגיעו בממוצע כ-17,500 עולים. ובסה"כ הגיעו 685,000 עולים לארץ והם חסרי כל, פליטי שואה ופליטי רדיפות מארצות-ערב.

עליה זו היתה מורכבת מבתי-אב ואף מקהילות שלמות, שעלו ארצה על זקניהן וטפן. מדינת ישראל, שהוקמה לשמש מדינה לעם היהודי כולו, ראתה עצמה חייבת לעשות הכל למען העלאתם וקליטתם של העולים הרבים. העליה ההמונית היתה מורכבת ברובה ממשפחות עם ילדים, קשישים, חולים, נכים וכו'.

לעובדות אלה היתה השפעה ניכרת בתחומי הכלכלה, התבררה, החינוך ואורח החיים בכללו. העולים הביאו עמם דפוסי-חיים מושרשים מארצות מוצאם בכל הנוגע לפרנסה, לגידול ילדים, למגורים ולבילוי שעות הפנאי. דפוסים אלה לא תאמו בדרך-כלל את דפוסי החיים שנתגבשו בקרב ה"וותיקים", והדבר הביא לשינוי חברתי בולט, ולמתחים קשים בין וותיקים ועולים יוצאי המזרח ויוצאי אירופה, דתיים וחילוניים, וכו'.

חבריו לנשק
של יוסף

הקב בו נפל יוסף ז"ל

קרב תל-מוטילה 1951

אריה יצחקי

מנחילת שנת 1951 הגיע לשיאו העימות המדיני והצבאי בין ישראל וסוריה בנושא השליטה באיזורים המפורזים. העימות קיבל תאוצה בעקבות נסיונה של ישראל להתחיל בעבודות מפגל יבש החולה.

באפריל 1951 השלימו הסורים את השתלטותם התוקפנית על האיזור המפורז הדרומי באל-חמה (חמת גדר). וחילו בנסיונות להשתלט גם על האיזור המפורז המרכזי בגרת כורזים.

רכס כורזים שנמצא בשטח ישראל חלש על האיזור המפורז ערוץ חירדן ובקעת הבטיחה. היה זה למעשה השטח היחיד בגורת הגבול הישראלי-סורי שבו חיתה שליטה טופוגרפית ישראלית. בקצה הרכס נמצא תל-מוטילה (כיום גבעת קלע, עליה ממוקמת הצרכניה של מושב אלמגור) המתנשא כ-213 מ' מעל ערוץ חירדן. ברמת כורזים לא חיח ישוב ישראלי ואפילו לא מוצב צבאי. התכחות הישראלית התבטאה בתנועת סיורים של צה"ל בשטח.

באיזור המפורז שכנו שני כפרים ערביים חירבת דיכה וערב שמאלנה. הצבא הסורי חימש את התושבים הבדואים של הכפר ערב שמאלנה ברובים ומקלעים ועודד אותם לחדור מערבה. הם עיבדו את האדמות באיזור המפורז ואף בשטח ישראל שממערב לו, וחדרו עם עדריהם אל מרדות רכס כורזים עד לאיזור תל-מוטילה ועד לחורבת כורזים.

בשלהי חודש אפריל ותחילת מאי גילו סיורים של צה"ל כי כוחות צבא סוריים סדירים חדרו לאיזור ואף התמקמו על תל-מוטילה.

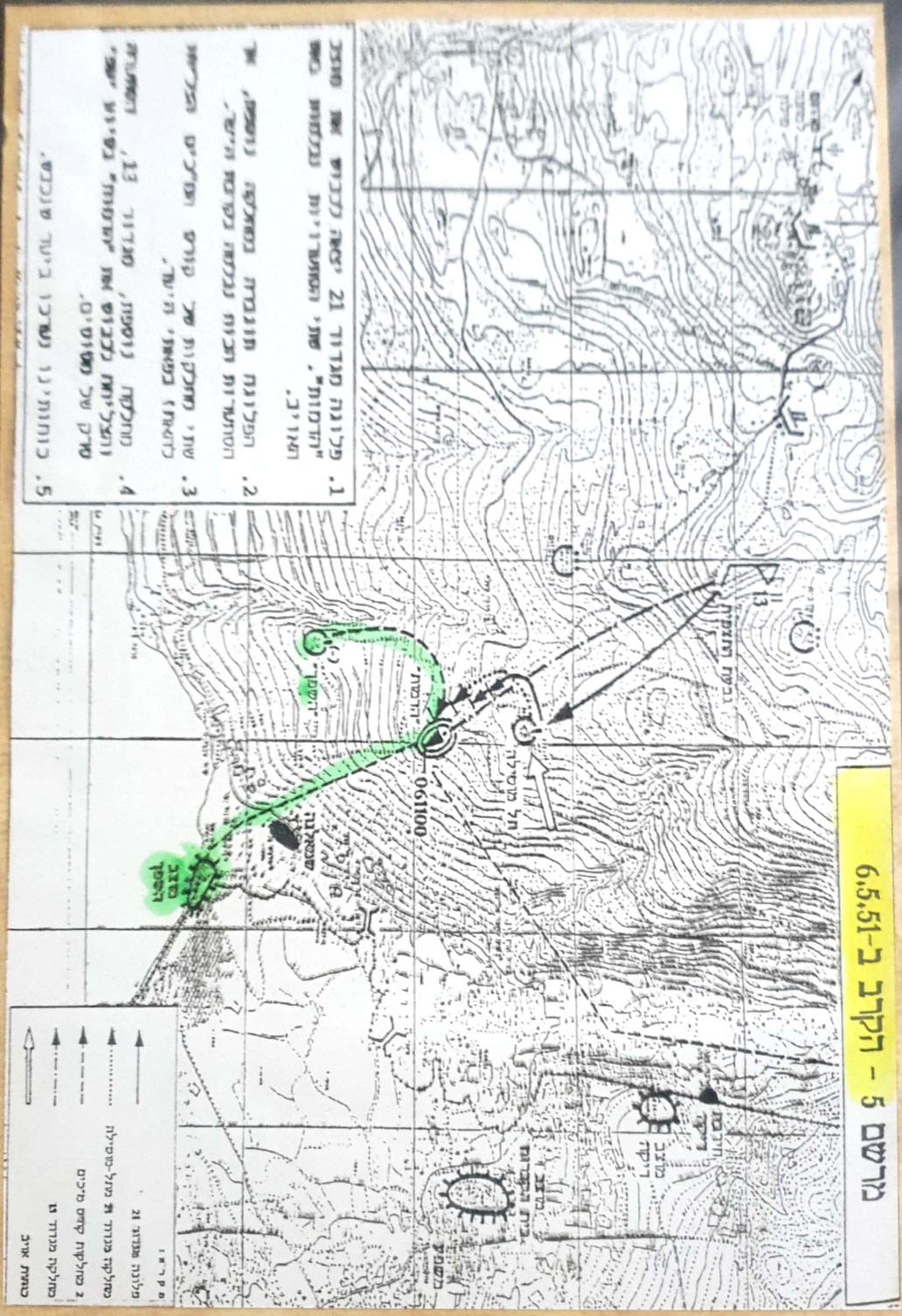
חטיבת החי"ר הסדירה "גולני" (חטי 1) שפעלה באיזור קיבלה הוראה להפגין את ריבונות ישראל באיזור, לתפוס את עדרי הבקר החודרים או לגרשם. האחריות הפיקודית לגורה היתה של חטיבת המחוז 3.

המשימה הוטלה על גדוד 13 שחיה אחראי על גורת הגבול מימת החולה ועד הכנרת. המג"ד סא"ל רחבעם זאבי היקצה לביצוע המשימה כוח בעוצמה של מחלקת חי"ר מוגברת בכיתת מק"ב "בזה", בפיקוד מ"פ. הכוח יצא לדרכו בשעת הבוקר של 1 במאי. התכנית היתה למקם את המק"בים באיזור "גבעת התצפית" בעוד כוח החי"ר נע מצפון מאיזור זנגריה-טובא, מטוה את השטח והודף את העדרים דרום-מערבה לעבר מארב המק"בים.

התכנית נכשלה. העדרים עם רועיהם נעו אמנם דרומה בלחץ החיילים, אך בשלב מסויים הצליחו להמוק מזרחה, בערוצים. המארב פתח בטעות באש על חיילי "גולני", ובמכת האש נהרגו 4 מחיילי המחלקה. הכוח נסוג כשהוא משאיר את ההרוגים בשטח. מחלקה נוספת של הגדוד יצאה לשטח כתגבורת, שתי המחלקות ניחלו קרב אש עם הסורים עד שעות הערב.

מגלים 5 - הקרב ב-6.5.51

1. פלוגת מגדוד 21 יצאה לכביש 200 במסגרת "הדפחות". שתי הסתתרות נבנות במסגרת זו.
2. הפלוגה תוגנת במסגרת נוספת, והסתרות נבנות נוסף בסמוך היישוב.
3. שתי החטיבות של קורס הסד"כ הבריטי (FRIARS) פותות היישוב.
4. החטיבה נוספת, מסגרת 13, דומתה ונבנית במסגרת "הדפחות" ב-13.51. מסגרת של 01000.
5. כוחות 11 נערכו ב-13.51.

↑ מילניה מוגדרת 21
 ↑ מחלקת מוגדרת 21
 ↑ מחלקת קיסם מסיכום
 ↑ מחלקת מוגדרת 13
 ↑ מחלקת אריב

הלילה היה קצר מדי

סיפורת של פלוגת "גולני" (פלוגת א', ג' 21)

כתבה זו הופיעה בעתון "במחנה" בתום הקרב וכיבוש מוצבי ח'ל-טטילה ו"חדמות", אחד הקרבות הקשים והעקובים מדם של צה"ל שחזה כמעט בלתי ידוע עד כה. בוחר הקרבה, גבורת לוחמים ורובם עולים חדשים) ודם רב שנשפך על סלעי הבולות השחורים, חושנה שליטה של בוחותינו בקטע הגבול עם האויב חסורי באזור שפך הירדן וחבל כוריים.

הרקע

אזור שפך הירדן, במורדות הדרום-מזרחיים של הרכסים הפונים לכיוון הירדן והכנרת, נחשבו בתקופה זו שטח הפקר, בו רעו עדרי כפריים סוריים שעברו את הגבול וחדרו לשטח ריבוניתו. מוצב ח'דמות" וחלק מתל-מוטילה נתמסו ע"י כח סורי. סיורינו שעברו בשטח הותקפו באש צלפים ומקלעים שנורתה עליהם מחתל והגבעות בהם התמקמו הצולפים.

ההתקפה

הסרחון מפגרי הפרות היה ללא נשוא ובעקיפין תרם לירוז ההכנות האחרונות שנעשו ע"י הפלוגה התוקפת. לצאת - מאזור התל ולהשתחרר מהריח האיום, ריח הפגרים. השאלות היחידות שנשאלו - איך מחזיקה פלוגה ב' מעמד בגיהנום מבחיל זה. מקלעי פלוגה ב' הוצבו לכיוון מוצב ח'דמות". הפלוגה הסתדרה במבנה קרבי, גבי התלווה לזאב עד לעמדות הקיצוניות של פלוגתו. המחלקות נפרסו. מוטקיה עציוני מ"מ 1 מימין, נתן לוי ז"ל מ"מ 2 משמאל, בנדיקט קצין הספורט מ"מ 3 מאחור, המ"פ זאב, הקשרים ויהודה אשנפלד הקמ"ץ נעו קמעה לפני הפלוגה. משום מה השתדר שקט מפתיע, שקט מעצבן ומעיק, השקט האופיני לפני הסערה. ואז.... "שולחן - כאן שולחן אחד - יונת (זה שם אשתו), אני אומר שנית יונת עבורי". "שולחן אחד כאן שולחן מאשר יונת סוף".

בהישמע מילת קסם זו נקרעה הדממה. הסיוע - המרגמות והמקלעים פתחו באש כמתוכנן. טרסור המקלעים גבר וקווי הכדורים הזוהרים סימנו בברוד את כיוון מוצבי האויב. לחיילים היתה זו טבילת האש הראשונה - ולראשונה נמצאו לה קרוב לפגזים המתמוצצים בקרבנותם. הפלוגה החישה את צעדיה תוך שמירה על המבנה הקרבי. חסיוע הכבד שלנו נדם, הכוח נכנס כבר לתחום הביטחון. מקלעי האויב פתחו באש.

ההסתערות החלה

לאש המקלעים של האויב הצטרפו מיד התפוצצויות פגזי מרגמות ודימונים שנודו מתוך מדוכות. אלה האחרונים התפוצצו בינינו ולפנינו וברק מיצוצם סינוור את המסתערים. ראשוני הנפצעים נפלו מתוך הטור המסתער, ביניהם יהודה הקמ"ץ שחטף כדור בראש ועשה מספר גילגולים ותוך כדי ריצתו. והמ"מ מוטקיה: חטור נרעד, רטט עבר בחיילים המסתערים, השרשרת התעקמה, אש האויב ופיצוץ הרימונים גברו, במיוחד מתוך עמדה באגף הימני, שממנה ירו באש מהירה מספר מקלעים, ומתוכה נורו מטחים של רימוני מדוכה. הפלוגה נצמדה לקרקע. רוב מכשירי הקשר (מ.ק.

21 דאו) הפסיקו לפעול כבר בתחילת הקרב. המכשיר היחיד שפעל הגה מ"ק 300 עם הקשר פרנקו (עליו יסופר בהמשך המאמר) במכשיר יחיד זה נוהל דיווח על המצב. הפלוגה תמשיך במשימתה ויחי מה.

לצורך התארגנות מחדש נסוג הכח מרחק מה מאחרי קפל קרקע. אש הסורים לא פסקה ולו לרגע, הפצועים נרדו לאחור וסודרו בין הסלעים (כהגנה מפני אש המרגמות), שורות המסתערים אודגנו מחדש. וחזמן !! = מחוגי השלעון רצו במהירות, היספיק הזמן לסיום הכיבוש בעוד חושך! שתי חוליות בפיקודו של סמל אריה לרר קבלו פקודה תוך כדי התארגנות הכח מחדש לנצל מהומת הקרב ובאיון קטן פוחל, ולחשמל את עמדת האויב הקדמית והקיצונית באגף ימין, זו ממנה נורו ללא הפסק מטחי הרימונים ואש אוטומטית רבה.

משבוששת חכמה לסיים את משימתה יצא זאב המי"פ עם חוליה נוספת לכיוון העמדה המטרידה וביחד עם חלק מהחוליה הקודמת הצליחו לאגפה. מספר רימונים שנוקו לטובה ממרחק מטרים ספורים היטלו את מקלעי האויב שרבצו מאחרי סלעים גדולים שהיו עמדה מצוינת ומוגנת היטב. פיצוץ העמדה השתיק במידת מה את אש האויב. המבצעים חזרו לפלוגה בנושאם איתם פצוץ קשה החיל שלמה גרישי, תימני צנום שנפצע בבטנו מרסיס רימון סורי שנוק לעברו. הפלוגה שוב מוכנה להסתערות המחודשת. באופק נראו כבר ניצנוצי השחר - עוד מעט ויאיר היום. "שולחן כאן שולחן אחד - שנה יונת עבור".

ושוב פתח הסייע באש והפלוגה זינקה להסתערות. בחימה ובשאגות התקדמו החיילים מול אש האויב, מול עמדות מאחרי סלעי בולת גדולים שיש לבער את העמדות רק ברימון ובכידון, שוב נשרו נפגעים, המי"פ נתן לוח זייל נהרג, זאב המי"פ נפצע והמשיך בהתקדמותו בחשענו על רובה וכתפו של פרנקו הקשר. העמדות הסוריות הראשונות נעזבו. חיילי האויב השאירו משק בעמדותיהם וזינקו בקפיצות בינות הסלעים לעמדות האחריות מאחרי גדר אבנים שהקיפה חלק מקו עמדות השני של המוצב. עוד מאמץ - עוד זינוק ויושלם הכיבוש. השחר כבר עלה במזרח - הלילה היה קצר מדי.

אחדים מהמסתערים הצליחו לעבור את גדר האבנים ולהאחו באחדות מעמדות האויב בצד השני. המי"פ הפצוץ שלא נחבש, לא היה מסוגל לטפס ולעבור את המכשול ולהצטרף לחייליו, נעצר לרגלי הגדר. פרנקו הקשר שנע כצל אחרי מפקדו הבין את חמצבו, המי"פ חייב לעבור את הגדר ולהצטרף ללוחמיו הנמצאים בצד השני. גם פצועים נוספים מונחים לרגלי הגדר גלויים לאש האויב, יש לפרק אבנים וליצור פרצה בגדר, פרנקו ניגש למלאכה. בעומדו בקומה זקומה לגלגל אבנים מהגדר. המעבר נוצר, דרכו הצליחו המי"פ ופצועים אחרים לעבור לצד השני. תוך כדי כך נפגע הקשר האמין מצרור מקלע שפגע בראשו ופצעו נבסוף הקרב פונה פרנקו הראשון ורק לאחר מאמצים מרובים זיטפל רפואי ממושך נשאר בחיים, עם פלטה של פלטינה כחלק מהגולגולת. אור היום המלא עצר את תנופת ההסתערות. החיילים התחילו להתבסס קמעה בעמדות שנכבשו זה עתה, אולם גם האויב נשאר בחלק מהעמדות שבמוצב - במרחק מטרים ספורים מעמדותינו.

צלפי האויב ששרצו בסביבה הגבירו את צליפותיהם. מדי פעם בפעם ניתך מטח רימונים ואש מרגמות של האויב, חיילים סוריים נראו עוברים את הירדן מכיוון מוצב ה"שפך" מדלגים במעלה הגבעה מתגברים ומצטרפים לכח שהחזיק בחלק המוצב שנשאר בידיהם. אחדים מהם זחלו בין הסלעים, שיפרו עמדותיהם והתקרבו לטווח זריקת רימון, הכנותיהם העידו על נסיון לפצע התקפת גד - יש להתבונן להכשיל נסיון זה.

ניתנה פקודה להפין ולבדוק את מקלעי המג. שהיו בידינו ועליין פעלו. נאספה תחמושת מפצועים. בזוהילה ובקפיצות קרב הגיעו חיילים שנשלחו עי"י גבי מפלוגה ב' עם שקיות רימונים שהיו חיזוניים ועיילים מאד לביעור העמדות בינות לסלעים ותרמו רבות להמשך הקרב. בשעה 04:00 בערך נפתחה עי"י האויב אש עזה מכל הכלים, הסורים פתחו בנסיון להדוף ולדחוק את חיילי הפלוגה מעמדותיהם.

קטעי עיתונות

מעריב

עיתון עברי | יום ראשון 20 במרץ 1955 | תל אביב

הסורים גורשו בקרב פנים-אל-פנים

נבשלה הסכנה המרובה באזור הנאמון בהתקפת נגד ונלקחו שבויים הנחטרים

התקפת נגד חמושה של הסורים נכשלה באזור הנאמון, ובמהלכה נבשלה הסכנה המרובה באזור זה. הסורים נגורשו בקרב פנים-אל-פנים, ונלקחו שבויים הנחטרים. המצב באזור זה הוא חמור, והסורים ממשיכים להתקדם במטרה להשיג את אזורי המגורים.

א.ב.ו: המצב בגבול נעשה קשה מנורא
היבט רחב במחצית המזרח של המזרח התיכון

המצב בגבול נעשה קשה מנורא, והיבט רחב במחצית המזרח של המזרח התיכון. המצב באזור זה הוא חמור, והסורים ממשיכים להתקדם במטרה להשיג את אזורי המגורים.

פארדי: הצדק הנכס - נגורשי סכסוך הגבול

דיעות אחרונות

זוהי קור'אה של הגליל המזרחי
סכסוך דלדור חזר לאנדרה צמח מיוז ביישראל וסודיה הוא תסלודר

המצב הוא רציני יותר מאשר סכסוך הנחט בפלסטי - הפיכה העיסוית להרשלה האירלה היא התחנות של חשסי האזים

המצב באזור זה הוא חמור, והסורים ממשיכים להתקדם במטרה להשיג את אזורי המגורים. המצב באזור זה הוא חמור, והסורים ממשיכים להתקדם במטרה להשיג את אזורי המגורים.

המצב באזור זה הוא חמור, והסורים ממשיכים להתקדם במטרה להשיג את אזורי המגורים. המצב באזור זה הוא חמור, והסורים ממשיכים להתקדם במטרה להשיג את אזורי המגורים.

בורח יטודיהם של המתרחצים בים

עיר הולדתו של יוסף ז"ל

קזבלנקה היא עיר במערב מרוקו לחופי האוקיינוס האטלנטי. אוכלוסייתה מונה 6 מיליון נפש (2006), והיא העיר הגדולה ביותר במרוקו, כמו גם הנמל העיקרי של המדינה. העיר נחשבת למרכז הכלכלי של מרוקו, למרות העובדה שבירת המדינה ומושב הממשלה הוא ברבאט. בעיניים יבש

בית ספר בו למד יוסף ז"ל

לימים "אליאנס" חיפה הינו אחד מבתי הספר השייכים לרשת העולמית "אליאנס" "כל ישראל חברים". חברת "כל ישראל חברים" הוקמה בשנת 1860 ע"י שבעה צעירים יהודיים מפריז ביניהם: קרל נטר, גרסיס לוין ואחרים. שבעת הצעירים ביקשו לחזק את הקשר בין קיבוצי היהודים בארצות השונות. הצורך בחיזוק הקשר בא לידי ביטוי בעקר, לאחר שנת 1840 באירועי "עלילת דמשק" - עלילה בה הואשמו היהודים בדמשק בהעלמתו של נזיר ורציחתו לצורך פולחן ובשנת 1858 ב"פרשת מורטרה" בה נחטף הילד אדגר מורטרה ממשפחתו בגלונניה לאחר שהוטבל לנצרות. בשתי עלילות אלו ובאחרות נפגעו היהודים ולא היה מי שיצגם במדינה בה, התרחשו האירועים.

